

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobkyně: **J. H.**, zastoupená JUDr. Pavlem Jelínkem, Ph.D., advokátem se sídlem Dražkovice 181, Pardubice, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina,** se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 9. 2011, č. j. 31 A 78/2010 - 78,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 29. 9. 2011, č. j. 31 A 78/2010 - 78 zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina (dále jen „krajský úřad“) ze dne 28. 7. 2010, č. j. KUJI 53869/2010, OOSČ 3835/2010 OOSC/3, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Chotěboř, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“) ze dne 20. 4. 2010, č. j. MCH_15705/2009/SU-7/338/MP, jímž byla stěžovatelce podle ust. § 116 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“) uložena povinnost k náhradě hotových výdajů vzniklých při provádění exekuce ve výši 647.112 Kč. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že žalobní námitku o neoprávněnosti krajského úřadu pokračovat v nařízené exekuci a uložit stěžovatelce zaplatit náklady s ní spojené, neshledal důvodnou. Za podstatné pro posouzení věci podle jeho názoru je, zda návrh na nařízení exekuce byl oprávněným podán důvodně, tj. poté, co povinný svou povinnost ve stanovené lhůtě nesplnil. Tento předpoklad naplněn byl, protože povinnost stanovená vykonatelným exekučním titulem (rozhodnutím o odstranění stavby) dobrovolně splněna nebyla. Krajský soud dále uvedl, že nepřehlédl, že v rozhodnutí o nařízení výkonu rozhodnutí je uveden

jako povinný právní předchůdce stěžovatelky, nicméně s tímto rozhodnutím byla stěžovatelka seznámena, když jí byl exekuční příkaz rovněž doručen. Formálně je sice povinný označen nesprávně, to ovšem není předmětem řízení před krajským soudem, jelikož předmětem tohoto řízení je rozhodnutí o povinnosti k náhradě nákladů exekuce. Stěžovatelka se podle názoru krajského soudu mýlí, když tvrdí, že není povinna hradit náklady exekuce pouze proto, že jí jako povinné tato povinnost nebyla nikdy uložena. Na stěžovatelku přešla s převodem nemovitosti také povinnost odstranit stavbu podle pravomocného a vykonatelného rozhodnutí. Právo vést exekuci zde existovalo a pokračoval-li správní orgán v exekuci proti „jiné osobě, na kterou byla převedena nepeněžitá povinnost“, měl k tomu zákonný podklad. Proto byl oprávněn rozhodnout také o náhradě nákladů proti stěžovatelce. Povinným není jen subjekt označený v exekučním titulu, ale i ten, na kterého povinnost přešla, jak je uvedeno v ust. § 108 odst. 1 správního řádu.

Proti rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V kasační stížnosti namítala, s poukazem na ust. § 108 odst. 1 správního řádu, že krajský úřad mohl vědět, že u katastrálního úřadu probíhá řízení o povolení vkladu vlastnického práva stěžovatelky k předmětné nemovitosti, a přesto nařídil exekučním příkazem exekuci proti právnímu předchůdci stěžovatelky, kterému byla uložena nepeněžitá povinnost. Podle ust. § 116 správního řádu platí, že exekuční náklady hradí povinný. K nesprávné právní interpretaci dospěl krajský soud v okamžiku, kdy uvedl, že povinným není jen subjekt označený v exekučním titulu, ale i ten, na kterého povinnost přešla. Podle názoru stěžovatelky však je povinným právě ten, kdo je v exekučním titulu jako povinný uveden, neboť do doby nařízení exekuce, tj. do vydání exekučního příkazu, nelze o účastníkovi hovořit jako o povinném ve smyslu správní exekuce. Právě proto je v ust. § 108 správního řádu dána správnímu orgánu možnost, aby v případě přechodu nepeněžité povinnosti na jinou osobu, než je ta, která je uvedena v exekučním titulu, mohl nařídit exekuci a v nařízené exekuci proti takové osobě pokračovat. Správní orgán uložil stěžovatelce povinnost nahradit náklady exekuce za situace, kdy proti ní nebyla nařízena exekuce. Stěžovatelka neměla nikdy postavení povinného. Správní orgán tak činil pouze na základě skutečnosti, že stěžovatelce byl exekuční příkaz vydaný proti jejímu právnímu předchůdci oznámen ve smyslu ust. § 111 odst. 2 správního řádu. Za předpokladu, že státní moc lze uplatňovat jen v případech, mezích a způsoby, které stanoví zákon, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá, je zcela nepřípustné, aby správní orgán libovolně rozšiřoval výklad ust. § 116 správního řádu tak, že by uložil stěžovatelce povinnost nahradit náklady exekuce za situace, kdy proti ní nebyla nařízena exekuce a stěžovatelka tak neměla postavení povinného. Na základě výše uvedených skutečností stěžovatelka navrhla, aby byl rozsudek krajského soudu zrušen a věc byla navrácena uvedenému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle obsahu správního spisu vydal Městský úřad Chotěboř, stavební úřad dne 3. 4. 2006 rozhodnutí č. j. 5721/06/SU-5721/2006/SU-5/330/MP, kterým nařídil L. H. jako

vlastníkovi provést odstranění stavby rodinného domu čp. X v Chotěboři umístěné na pozemku p. č. 19 v k. ú. Chotěboř s uvedením lhůt pro odstranění jednotlivých částí stavby. Nejzazší termín odstranění byl 15. 9. 2006. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 13. 5. 2006. Dne 1. 8. 2008 uzavřeli L. H. jako dárce a stěžovatelka jako obdarovaná darovací smlouvu, jejímž předmětem byla dům čp. X v Chotěboři na pozemku p. č. 19 v k. ú Chotěboř. Návrh na vklad byl podán dne 22. 9. 2208 a rozhodnutím Katastrálního úřadu pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Havlíčkův Brod ze dne 4. 11. 2008, sp. zn. V-5348/2008-601-7 byl povolen vklad vlastnického práva k této nemovitosti s účinky vkladu ke dni podání návrhu na zápis vlastnického práva, tj. ke dni 22. 9. 2008. V mezidobí, tj. mezi podáním návrhu na povolení vkladu vlastnického práva a vydáním rozhodnutí o tomto návrhu, vydal dne 9. 10. 2008 Městský úřad Chotěboř, stavební úřad exekuční příkaz č. j. MCH-18321/2008/SU-1/330/MP, o nařízení exekuce proti povinnému L. H., která bude provedena náhradním výkonem rozhodnutí s odůvodněním, nepovinný ve stanovené lhůtě odstranění stavby neprovedl a vzhledem k tomu, že jejím současným technickým stavem dochází k ohrožování zdraví a života osob nezbylo než rozhodnout tak, jak je uvedeno ve výroku. Toto rozhodnutí bylo doručeno L. H. a dalším účastníkům správního řízení, včetně stěžovatelky. Na základě předvolání se dne dostavili na stavební úřad L. H. a stěžovatelka, kteří shodně prohlásili, že se nemohou dohodnout na úhradě nákladů s vybranou stavební firmou za provedené práce, protože nemají potřebné finanční prostředky s tím, že berou na vědomí, že tyto náklady uhradí město Chotěboř. Přípisem ze dne 30. 10. 2008 sdělil L. H. stavebnímu úřadu, že byl vyzván vybranou stavební firmou k uzavření dohody o úhradě za provedené práce, ale protože předmětnou nemovitost daroval stěžovatelce, je nutno se dohodnout s novou majitelkou. Po provedení exekuce vydal stavební úřad dne 10. 9. 2009 rozhodnutí č. j. MCH-15705/2009/SU-1/338/MP, kterým uložil stěžovatelce povinnosti nahradit náklady vzniklé při provádění exekuce ve výši 647.112 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka odvolání, na základě kterého bylo napadené rozhodnutí krajským úřadem zrušeno a vráceno k novému projednání. Dne 20. 4. 2010 vydal stavební úřad opět rozhodnutí č. j. MCH-15705/2009/SU-7/338/MP o uložení povinnosti zaplatit náhradu exekučních nákladů ve stejné výši. I proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka odvolání, které však krajský úřad napadeným rozhodnutím zamítl.

Podle ust. § 108 odst. 1, 2 správního řádu může exekuční správní orgán vydat exekuční výzvu nebo nařídit exekuci a v nařízené exekuci pokračovat vůči jinému než vůči tomu, jemuž byla exekučním titulem uložena povinnost nepeněžitého plnění a je uveden v exekučním titulu, jen jestliže je prokázáno, že na něj přešla nebo byla převedena nepeněžitá povinnost. Přechod nebo převod nepeněžité povinnosti či práva se prokazuje jen listinou vydanou správním orgánem, soudem nebo notářem anebo ověřenou orgánem příslušným podle zvláštního právního předpisu, 31) pokud přechod nepeněžité povinnosti nebo práva nevyplývá přímo z právního předpisu.

Nejvyšší správní soud, stejně jako krajský soud, považuje za nezbytné zdůraznit, že předmětem soudního řízení není přezkum zákonnosti exekučního příkazu ze dne 9. 10. 2008, protože proti tomuto rozhodnutí mohl povinný podat žalobu u správního soudu. Nic takového se však nestalo. V této souvislosti je ale třeba korigovat tvrzení krajského soudu, že dne 10. 9. 2009 bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, protože krajský soud ve skutečnosti přezkoumával rozhodnutí krajského úřadu ze dne 28. 7. 2010,

č. j. KUJI 53869/2010, OOSČ 3835/2010 OOSC/3, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 20. 4. 2010, jímž bylo opětovně rozhodnuto o povinnosti k náhradě exekučních nákladů. Jedná se však o vadu, která nemohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

V ust. § 108 správního řádu je řešena otázka právního nástupnictví ve věcech povinnosti uložené exekučním titulem. Exekuční správní orgán je oprávněn vést exekuci proti jiné osobě než která je jako povinná uvedena v exekučním titulu pouze tehdy, prokáže-li mimo jakoukoliv pochybnost její právní nástupnictví. Citované ustanovení tak umožňuje exekučnímu správnímu orgánu provádět exekuci, ať už k převodu nebo přechodu nepeněžité povinnosti došlo před vydáním exekuční výzvy, před nařízením exekuce či po jejím nařízení.

V daném případě bylo exekučním titulem, na jehož základě byl vydán exekuční příkaz o nařízení exekuce proti L. H. ve smyslu ust. § 104 písm. a) správního řádu, vykonatelné rozhodnutí dne 3. 4. 2006. Tímto rozhodnutím byla L. H. uložena nepeněžitá povinnost odstranit stavby rodinného domu čp. X v Chotěboři umístěné na pozemku p. č. 19 v k. ú. Chotěboř s uvedením lhůt pro odstranění jednotlivých částí stavby. V důsledku toho, že povinný L. H. tuto povinnost ve stanovené lhůtě nesplnil, byl exekuční správní orgán oprávněn provést exekuci, což také učinil. Protože listinou vydanou správním orgánem (Katastrálním úřadem pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Havlíčkův Brod) bylo prokázáno, že poté, co se rozhodnutí ukládající povinnost k plnění stalo vykonatelným, byla nemovitost, ve vztahu k níž byla L. H. uložena nepeněžitá povinnost, převedena darovací smlouvou na stěžovatelku, byl exekuční správní orgán oprávněn vůči ní v nařízené exekuci pokračovat. Stěžovatelka se tak stala osobou povinnou místo svého právního předchůdce. Splnění zákonné podmínky pro postup podle ust. § 108 správního řádu, tj. právní nástupnictví stěžovatelky, nebylo nikdy v průběhu správního ani soudního řízení zpochybněno. Pokračoval-li tedy exekuční správní orgán vůči stěžovatelce v nařízené exekuci, nepostupoval v rozporu se zákonem, když jí rozhodnutím uložil povinnost nahradit exekuční náklady. Stěžovatelka tak byla povinna nést právní následky toho, že její právní předchůdce povinnost uloženou mu vykonatelným rozhodnutím ze dne 3. 4. 2006 dobrovolně nesplnil, protože podle ust. § 116 správního řádu je náhradu exekučních nákladů povinen uhradit povinný.

Skutečnost, že stěžovatelce bylo doručeno jak rozhodnutí ze dne 3. 4. 2006 o povinnosti odstranit stavbu, tak i exekuční příkaz jako účastnici řízení z titulu vlastnictví sousední nemovitosti, není pro posouzení dané sporné otázky právně relevantní, jak nesprávně dovodil krajský soud. Jedná se však o vadu, která neměla vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

Ze všech shora uvedených důvodů neshledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem podle ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci

plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatelka v řízení úspěch neměla a krajskému úřadu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. srpna 2012

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu